

Ventilatie WUR gebouwen, versie 24-09-2021

Voor iedere WUR-medewerker geldt: let op de bordjes met instructies bij de ingang van de ruimtes en houd je er aan! Neem altijd de gebruikelijke hygiënemaatregelen in acht.

In de media is ruim aandacht voor de verspreiding van COVID-19 via ventilatiesystemen. WUR heeft maatregelen genomen om te zorgen voor een veilige werk- en studeeromgeving.

Het RIVM heeft vanaf het begin van de Corona Crisis aangegeven dat goede ventilatie belangrijk is. In juni 2020 zijn op de website van RIVM de eerste richtlijnen hierover gepubliceerd. Alhoewel de lijn steeds hetzelfde is, leidt nader onderzoek soms tot nadere verduidelijking en soms tot aanpassing van de RIVM richtlijnen ten aanzien van ventilatie. De laatste tijd is er meer nadruk op goede ventilatie en de do's en don't's. Voor de gebouwen van de WUR wordt voortdurend gekeken of het laatste advies extra maatregelen vraagt om een veilige werk- en studeeromgeving te bieden, en hierop wordt vervolgens geacteerd. WUR zorgt er dus voor dat in haar gebouwen altijd aan de RIVM richtlijnen wordt voldaan.

Ventilatiehoeveelheid

Ventileren is het inbrengen van verse buitenlucht en het afvoeren van gebruikte lucht. RIVM geeft aan dat ruimtes goed moeten worden geventileerd, en refereert hierbij naar de bouwbesluitnorm. Deze norm geeft per soort ruimte aan hoeveel geventileerd moet worden. Voor de meeste soorten verblijfsruimten (dus ook onderwijsruimten) geldt dat de minimale ventilatiehoeveelheid afhankelijk is van het aantal personen.

In alle WUR onderwijsruimten is de ventilatiehoeveelheid groter dan de bouwbesluitnorm waar het RIVM naar refereert. In de labs en practicumlokalen is de luchthoeveelheid zelfs ruim boven de norm.

Begin 2020, toen de eerste Corona maatregelen van kracht werden, is de ventilatiehoeveelheid van alle ruimtes in beeld gebracht. Er is gekeken of deze klopt met het aantal personen dat maximaal in de ruimte aanwezig is. In sommige ruimtes, vooral kantoorruimtes, heeft dit ertoe geleid dat het aantal personen gelimiteerd ten opzichte van de eerdere bezetting. Dit is door het locatiemanagement aangegeven met bordjes bij de ingang. Door de bezetting te limiteren heeft iedereen toch voldoende ventilatie volgens RIVM richtlijn.

Voor onderwijsruimten is geen sprake van een limitering ten opzichte van de standaard bezetting; de ventilatiehoeveelheid is hier (vaak ruim) voldoende.

Kortom: let op de bordjes met instructies bij de ingang van de ruimtes en hou je er aan! Als bij een ruimte geen instructie aanwezig is, is deze ruimte veilig te gebruiken, mits je natuurlijk de gebruikelijke hygiënemaatregelen in acht neemt.

Ruimtes zonder mechanische ventilatie

In enkele oudere gebouwen bevinden zich nog kantoren met alleen te openen ramen en/of alleen raamroosters (dauwerlftung). Ruimtes met alleen te openen ramen mogen alleen gebruikt worden als de ramen open staan, en dan nog met een beperkte bezetting. Dit is door het locatiemanagement aangegeven met bordjes bij de ingang van

de ruimte. Ruimtes met dauwerlftung mogen alleen, met een beperkte bezetting, gebruikt worden als de roosters open staan en de deur naar de gang ook. Dit is per ruimte in kaart gebracht en eveneens aangegeven met bordjes bij de ingang van de ruimte. Voor deze ruimtes wordt overigens ook geadviseerd om de ramen open te zetten.

Recirculatie

Recirculatie betekent het opnieuw inblazen van reeds gebruikte lucht.

Het risico zou kunnen zijn dat zich hierbij aerosolen met het Corona virus verspreiden. Alhoewel nog niet duidelijk is hoe gevaarlijk dit is, is volgens de RIVM risico ook niet uit te sluiten.

Het RIVM maakt onderscheid tussen a) recirculatie die zich kan verspreiden van ruimte naar ruimte, waarbij de lucht een langere weg aflegt via luchtkanalen op gebouwniveau en b) recirculatie die een korte afstand aflegt en redelijk direct van persoon naar persoon loopt via lokale systemen.

In de WUR gebouwen komen ventilatiesystemen die op gebouwniveau lucht recirculeren vrijwel niet voor, en in maart 2020 is al gekozen om de systemen die toch centraal recirculeren uit te schakelen.

Er zijn echter ook gebouwen waar recirculatie op ruimteniveau aanwezig is, bijvoorbeeld door lokale koelunits in het plafond of aan de gevel. Dit levert in combinatie met goede ventilatie en bij juiste afzuiging van de lucht geen risico op. Aerosolen, deeltjes die het virus kunnen bevatten, worden bij goede ventilatie voldoende afgevoerd en leveren dan geen extra risico. Let er wel op dat de lokale systemen geen lucht van de ene persoon naar de andere blazen. Ook voor Mobiele airco's en tafelventilatoren wordt gebruik afgeraden als deze een luchtstroom veroorzaken die rechtstreeks van de ene persoon naar een ander loopt.

CO2 regeling

In sommige ruimtes wordt de ventilatiehoeveelheid op basis van een CO2 meting geregeld. Dit betekent dat er niet of nauwelijks wordt geventileerd als er niemand is en de ventilatie pas op gang komt als er zich al enige tijd mensen in de ruimte bevinden, waardoor het CO2 gehalte oploopt. In het begin, als het lokaal vol stroomt, is er dus even weinig ventilatie. Om dit te voorkomen is de regeling in verband met Corona aangepast: Die ruimtes worden nu *vooraf* van voldoende luchtverversing voorzien. Zo worden ze 2 uur voor openingstijd al aangezet en blijven ze 2 uur na sluitingstijd doordraaien om de ruimte 'schoon' te spoelen.

Onderhoud ventilatiesystemen

Het Facilitair Bedrijf heeft voor alle ventilatiesystemen een onderhoudscontract afgesloten om de systemen veilig en betrouwbaar te kunnen inzetten. Het tijdig vervangen van filters en het aanpassen van systemen aan RIVM-richtlijnen heeft continue onze aandacht. Waar nodig zijn werkzaamheden aan de klimaatinstallaties versneld uitgevoerd. Waar twijfel was is in 2020 het systeem nagemeten.

Koeling en verwarming

Veel gebouwen worden gekoeld of verwarmd door gekoelde of verwarmde lucht in te blazen via het ventilatiesysteem. Ook wordt gebruik gemaakt van lokale koel- of

verwarmingsunits of vloerverwarming/koeling. Door aanpassing van de ventilatieschakeling en ook door het moeten open zetten van ramen in ongeventileerde ruimtes kan het zijn dat soms de temperatuur soms niet optimaal is.

Do's en Dont's bij natuurlijke ventilatie

Als je alleen in een ruimte zit is beperkte ventilatie geen enkel probleem. Als je met meer personen werkt in een ruimte zonder mechanische ventilatie, dan moet extra buitenlucht worden toegevoerd door ramen en deuren open te zetten. Dit geldt zowel voor warme als koude perioden. Bij de entree van een ruimte met natuurlijke ventilatie is het aantal personen en het regelmatig ventileren aangegeven.

Ik wil een tafelventilator gebruiken

Als je alleen in een ruimte zit is dat geen enkel probleem. Zit je met meer mensen in een ruimte, dan moet je beoordelen of de luchtstroom niet van de een rechtstreeks naar de ander gaat. Om die reden adviseert het RIVM om dergelijke ventilatoren niet te gebruiken. Het gebruik van meerdere ventilatoren kan dan vaak uitkomst bieden.

Neem contact op met de arbocoördinator voor advies en registratie van de ventilator. Deze moet namelijk jaarlijks worden gecontroleerd op veilig gebruik. In een ruimte met klimaatbeheersing adviseren we geen additionele ventilator te gebruiken.

Heb je vragen over ventilatie in onze ruimten, neem contact op de Servicedesk Facilities (servicedesk.facilities@wur.nl).